

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики іноземних мов та
методики викладання

Кафедра іноземної та української філології

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих вчених

Рівне, 20 травня 2025

УДК 81'243
А 43

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

МИХАЛЬЧУК Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступники головного редактора:

БИГУНОВ Дмитро Олександрович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет);

ІВАШКЕВИЧ Ернест Едуардович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

ПАВЕЛКІВ Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, академік Академії наук Вищої школи України, в.о. ректора Рівненського державного гуманітарного університету;

НИКОЛАЙЧУК Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан філологічного факультету (Рівненський державний гуманітарний університет);

ГЕРАСИМЧУК Галина Андріївна – кандидат технічних наук, доцент, декан факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету;

БЕЗКОРОВАЙНА Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет);

МАРТИНЮК Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

ГУБІНА Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

КАЛІНІЧЕНКО Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології (Рівненський державний гуманітарний університет).

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти та молодих вчених, м. Рівне, 20 трав. 2025 р. Рівне, 2025. 155, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 29.05.2025 р.).

До збірника увійшли матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Актуальні проблеми сучасної іноземної філології», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

Відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, відсутність плагіату і коректність висновків, правильність цитування наукових джерел і посилання на них несе автор і науковий керівник. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Богдана Мовчан

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Науковий керівник: д-р психол. наук, проф. Н.О. Михальчук

ДЕНОТАТИВНІ ТЕХНІКИ НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Слово «денотативний» походить від англійського «*denotative*» – той, що вказує на...; той, що означає. *Денотативний компонент* пов'язаний з тим, як саме інформація сприймається людиною та як вона розуміє цю інформацію. Адже, як стверджують психологи, людина – це не машина, яка сліпо реагує на внутрішні фактори чи на події у зовнішньому світі. Навпаки, розуму людини притаманно значно більше: аналізувати інформацію про реальну дійсність, проводити співставлення, приймати рішення, вирішувати проблеми, які постають перед нею щохвилини. За допомогою денотативних технік можна розглянути і дослідити помилки, які виникають у процесі навчальної діяльності, а також знахідки, які дозволяють ефективно впливати на пізнавальну сферу школярів, намагаючись, щоб навчальний матеріал гарно сприймався, запам'ятовувався, викликав готовність до дії з боку останніх.

Отже, *денотативні техніки навчання* великою мірою актуалізують мнемічну діяльність особистості завдяки інтерактивному впливові не лише у даний, актуальний момент спілкування, а й завдяки стимуляції особистісно значущого досвіду індивіда. Адже дослідженнями встановлено, що людина запам'ятовує швидше те, з чим пов'язана її діяльність, а також те, до чого в неї виражений інтерес. Гірше запам'ятовується байдужий, нецікавий, без сенсу матеріал. Тому першочергове завдання вчителя полягає в тому, щоб викликати увагу учнів до сприймання нової інформації, врахувавши їхні інтереси і мрії. З психологічної точки зору кожен вчитель – це людина, яка допомагає школярам «зазирнути» в майбутнє через навчання.

Етап старшої середньої загальноосвітньої школи – основний період формування усіх мовленнєвих умінь. Діалогічне мовлення, будучи самим природним видом спілкування, викликає найбільші труднощі в учнів, що виражається в наявності значної кількості хезитаційних пауз, однотипних діалогічних єдностей, використанні застарілих кліше, неадекватних запропонованим ситуаціям. Ці труднощі пояснюються об'єктивними причинами, одна з яких – обмежена кількість годин, відведених програмою середньої загальноосвітньої школи на предмет „Іноземна мова” в 5–8 класах. Як свідчить практика, удосконалення уже набутих умінь діалогічного мовлення учнів, а також формування деяких нових умінь може відбуватись більш ефективно при використанні автентичних відео матеріалів.

Одним з таких матеріалів є телевізійний курс англійської мови “Family Album, США”. Ефективність використання відеоматеріалів з метою вивчення граматичного матеріалу обґрунтовується багатьма методистів (Farhady, 1993; Martinek, 2009) і пояснюється можливістю поєднання зорових і слухових образів у визначених комунікативних ситуаціях, демонстрації культури поведінки, прийнятої в країні, мова якої вивчається, навчання поведінки в розмові і мові тіла і жестів. Вищезгаданий відеокурс складається з 26 епізодів, об'єднаних однією сюжетною канвою – життям американської сім'ї Стюартів. На мій погляд, даний відеокурс має великі освітні можливості, так як кожний епізод містить реалії американського способу життя, знайомить учнів з сімейними традиціями, стосунками в родині, а також розширює загальне уявлення учнів про країну, мову якої вивчають, надаючи інформацію щодо системи освіти США, роботу деяких побутових служб, систему транспорту, медичного обслуговування і інших аспектів життя Америки. Багато епізодів містять реалії, типові лише для Сполучених Штатів, наприклад, “Free enterprise and the American dream”, “Housing and the American dream”, “The metric system in daily life”, the RSPCA, etc.

Крім того, деякі епізоди даного відеокурсу побудовані на матеріалі соціальних молодіжних проблем, які не можуть не викликати інтерес у старшокласників, бажання порівняти з собою, із своєю країною, наприклад: “Women in the business world”, “Mortgages”, “World after retirement”, “Government aid to senior students”, “Applying to college”, etc. які служать прекрасним засобом, що стимулює висловлювання учнів.

Структурно кожний епізод являє собою закінчений за змістом діалог між членами родини Стюартів з визначеної проблеми. Через те, що вчитель старших класів обмежений у часі, я пропоную використовувати тільки ті елементи епізодів відеокурсу, котрі співвідносяться з темами шкільної програми і, таким чином, слугують матеріалом для удосконалення і повторення, наприклад, епізод 1 “46 Linden Street” – “My family”; епізод 4 “A Piece of Cake” – “Meals”; епізод 2 “A Place of Your Own”- “My House/My flat” та ін.

Так як ці епізоди відеокурсу представляють собою природні, ситуативно зумовлені діалоги, вони є хорошим засобом перевірки і розвитку діалогічних умінь підлітків, презентуючи зразки «живого» англійського мовлення.

Роботу із удосконалення та перевірки діалогічних умінь на основі епізодів доцільно організовувати, відштовхуючись від цілого діалогу-зразка.

Можна запропонувати шестиетапну методику удосконалення і перевірки засвоєння учнями граматичного матеріалу – Passive Voice.

Eman 1 – підготовчий – спрямований на зняття смислових труднощів в розумінні змісту фрагменту і мовних одиниць. Основним режимом роботи – T– Cl, під час якого ініціатором мовлення є вчитель, а учні практикуються в реактивному говорінні. На цьому ж етапі представляються герої фрагменту. Наприклад, епізод 1 “46 Linden Street”.

Вчитель: Martha Vann is from California/ What is it? Where is it?

Так як реактивне говоріння старшокласників передбачає розгорнуті монологічні репліки, питання вчителя повинні бути спрямовані на одержання більш об’ємної відповіді, наприклад: What do you know about California? What is California famous for?

Вчитель: Richard Stewart is from New York. Where is it? What do they call it? What are the biggest attractions of New York? Alexandra is an exchange student. Whom do we call exchange students? Are there any exchange students in your group?

Через те, що тема “The USA” вивчається в 10 класі середньої школи, при складанні вправ 1 етапу вчитель може спиратися на знання, які вже учні мають, а тому на даному етапі можна запропонувати вікторину (quiz – game) в режимі T– Cl або P1 – P2 “What do you know about the USA?”

Можливі питання вікторини:

1. On what countries does the USA border?
2. What American river is called “father of waters”?
3. Which mountains are from the backbone of America?
4. What are the wonders of the country?
5. Who were some of the first settlers?
6. Where is the Statue of Liberty situated?
7. What is the difference between colleges and universities in the USA?

Метою 2 етапу є доповнення комунікативного мінімуму учнів і удосконалення діалогічних умінь на рівні діалогової єдності, наприклад: Watch a video fragment and saw how:

- a man introduced himself;
- he asks for permission;
- he expresses his approval;
- he thanks / accepts thanks.

Учні відтворюють розмовні формули, висловлені героями фрагменту. Коли всі комунікативні одиниці будуть вичленовані, доцільно перейти до 3 етапу – етапу репродукції, який дозволяє сформувати автоматизми використання матеріалу, що

вивчається, у тому числі граматичних структур. Тут можуть виконуватись вправи з паузами, наприклад: Watch and reproduce the line of... або вправи, що охоплюють весь епізод, наприклад: Stop the fragment where Richard expresses..., and reproduce...

На цьому етапі є цікавими вправи, що містять елементи відновлення діалогу за жестами і мімікою учасників фільму, наприклад: Watch and say what Richard asked Martha Vann to do? What is Martha's reaction to his suggestion?

LITERATURE

1. Farhady, H. (1993). Measures of language proficiency from the learner's perspective. TESOL Quarterly. Vol. 16. P. 43-59.
2. Martinek, S. (2009). Everyday Experience in Word Meaning. How it is revealed via an Associative Experiment. Studies in Language and Cognition. P. 142-159.

ЗМІСТ

Секція 1. Фонетична, лексична та граматична системи мови і методи їх досліджень.....	3
Яна Боднар.....	3
Олександра Жавко	6
Олена Жолобчук	8
Карина Зелінська.....	11
Daryna Kalish, Yana Voitovych.....	13
Інна Ковальчук, Яна Боднар	15
Поліна Мільнічук.....	18
Дарія Нагорна.....	20
Дарина Терета	22
Секція 2. Міжкультурна комунікація в аспекті сучасних лінгвістичних досліджень	24
Alvina Alyieva, Ielyzaveta Matat-Vikhlyantseva.....	24
Секція 3. Теорія і практика перекладу	26
Денис Біляк.....	26
Наталія Захарчук.....	28
Данило Михальчук	30
Данило Тарасюк.....	32
Софія Томчук	34
Секція 4. Актуальні проблеми літературознавства, психолінгвістики і сучасної психологічної практики	39
Тетяна Гаврилюк.....	39
Дарина Джуган.....	41
Марія Дзюба	44
Анастасія Жуковська	46
Інна Ковальчук.....	50
Анастасія Левицька	52
Павло Пшонік.....	54
Юлія Сичевська	56
Віолетта Солончук.....	59
Секція 5. Новітні методики навчання іноземних мов.....	61
Ганна Андрощук	61
Олександр Антонюк	63
Андрій Бриковець	65
Катерина Василюк, Марина Богачик	67
Мирослава Вишневіч	69
Ілона Гаврилович	71
Ілона Генік.....	74

Владислава Герук.....	77
Тетяна Головенко.....	80
Софія Гудовсек	82
Юлія Демчук	84
Мирослава Денисюк	86
Інна Дорошко	89
Іванна Жабчик.....	91
Серафіма Захарченко.....	93
Карина Каплюк	96
Світлана Кирилюк	97
Леся Корольчук.....	100
Anastasiia Koulyk.....	102
Олег Леоновець, Ольга Безкоровайна	104
Єлизавета Люклянчук	109
Інна Міщук, Аліна Задорожна.....	112
Богдана Мовчан	114
Дана Мучак.....	117
Анастасія Неродик.....	119
Лілія Нечипорук.....	121
Софія Нікіфорова, Олена Касаткіна-Кубишкіна	123
Юрій Парета	126
Тетяна Пелишок.....	129
Людмила Петрусь	131
Яна Пишняк, Ольга Безкоровайна	134
Uliana Polikowska.....	136
Софія Романович	138
Олександр Руденко, Ірина Забіяка.....	140
Олеся Савюк.....	143
Ілона Семенюк	146
Анна Тригуба	147
Анастасія Федорук.....	150
Dariia Yakovenko	152